

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 5/2016-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. januára 2016 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rimavská Sobota a jeho uzneseniami sp. zn. 12 Er/155/2008 z 26. februára 2014 (Rvp 232/2015), sp. zn. 12 Er/7/2009 z 27. februára 2014 (Rvp 233/2015), sp. zn. 1 Er/1299/2010 z 11. apríla 2012 (Rvp 997/2015), sp. zn. 1 Er/3000/2010 zo 14. februára 2012 (Rvp 998/2015), sp. zn. 1 Er/2654/2010 z 5. marca 2012 (Rvp 999/2015), sp. zn. 1 Er/2133/2010 z 15. februára 2012 (Rvp 1000/2015), sp. zn. 1 Er/1949/2006 z 13. marca 2014 (Rvp 1001/2015), sp. zn. 1 Er/2912/2010 z 15. marca 2012 (Rvp 1626/2015), sp. zn. 1 Er/2444/2012 z 18. septembra 2013 (Rvp 1627/2015), sp. zn. 1 Er/74/2011 zo 16. februára 2012 (Rvp 1628/2015), sp. zn. 1 Er/2999/2010 z 19. marca 2012 (Rvp 3212/2015), sp. zn. 1 Er/2915/2010 zo 16. februára 2012 (Rvp 3213/2015), sp. zn. 2 Er/1738/2006 zo 16. decembra 2014

(Rvp 4041/2015) a sp. zn. 2 Er/2175/2006 zo 16. decembra 2013 (Rvp 4042/2015) a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici a jeho uzneseniami sp. zn. 41 CoE/267/2014 z 22. októbra 2014 (Rvp 232/2015), sp. zn. 5 CoE/72/2014 zo 14. októbra 2014 (Rvp 233/2015), sp. zn. 43 CoE/370/2014 z 22. októbra 2014 (Rvp 997/2015), sp. zn. 41 CoE/296/2014 z 29. októbra 2014 (Rvp 998/2015), sp. zn. 6 CoE/98/2014 z 30. októbra 2014 (Rvp 999/2015), sp. zn. 41 CoE/294/2014 z 29. októbra 2014 (Rvp 1000/2015), sp. zn. 3 CoE/124/2014 z 22. októbra 2014 (Rvp 1001/2015), sp. zn. 3 CoE/93/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 1626/2015), sp. zn. 1 CoE/173/2014 z 28. októbra 2014 (Rvp 1627/2015), sp. zn. 43 CoE/372/2014 z 22. októbra 2014 (Rvp 1628/2015), sp. zn. 41 CoE/340/2014 z 26. novembra 2014 (Rvp 3212/2015), sp. zn. 1 CoE/267/2014 z 25. novembra 2014 (Rvp 3213/2015), sp. zn. 1 CoE/190/2014 z 28. októbra 2014 (Rvp 4041/2015) a sp. zn. 4 CoE/56/2014 z 26. novembra 2014 (Rvp 4042/2015) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 232/2015, Rvp 233/2015, Rvp 997/2015, Rvp 998/2015, Rvp 999/2015, Rvp 1000/2015, Rvp 1001/2015, Rvp 1626/2015, Rvp 1627/2015, Rvp 1628/2015, Rvp 3212/2015, Rvp 3213/2015, Rvp 4041/2015 a sp. zn. Rvp 4042/2015 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 5/2016.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 13. januára 2015, 26. januára 2015, 12. februára 2015, 4. marca 2015 a 27. marca 2015 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru označeným postupom a uzneseniami Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „postup a uznesenia okresného súdu“) a označeným postupom a uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „postup a uznesenia krajského súdu“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov a že v rámci tejto činnosti poskytla na základe zmlúv o úvere uzavretých s fyzickými osobami – dlžníkmi úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníci dobrovoľne nepristúpili k úhrade svojich záväzkov, stali sa pohľadávky sťažovateľky splatnými. Na základe exekučných titulov (rozhodcovských rozsudkov, resp. notárskych zápisníc) boli v prospech sťažovateľky začaté exekučné konania, v priebehu ktorých okresné súdy uzneseniami rozhodli o vyhlásení exekúcií za neprípustné a o ich zastavení. Po podaní odvolaní sťažovateľkou krajský súd svojimi uzneseniami potvrdil uznesenia okresných súdov ako vecne správne.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii atakuje právne závery vyplývajúce z rozhodovacej činnosti okresných súdov a krajského súdu, ktorým vytýka ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávných ustanovení príslušných právnych predpisov na predmetnú právnu vec sa vzťahujúcich a zároveň poskytuje ústavnému súdu ich vlastnú interpretáciu.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, ktorým vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, práva podľa čl. 47 charty, ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a uzneseniami okresného súdu a postupom a uzneseniami krajského súdu, zruší uznesenia okresného súdu a uznesenia krajského súdu, veci vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 20 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 232/2015, Rvp 233/2015, Rvp 997/2015, Rvp 998/2015, Rvp 999/2015, Rvp 1000/2015, Rvp 1001/2015, Rvp 1626/2015, Rvp 1627/2015, Rvp 1628/2015, Rvp 3212/2015, Rvp 3213/2015, Rvp 4041/2015 a sp. zn. Rvp 4042/2015 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a všeobecných súdov rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2.1 K namietanému porušeniu označených práv postupom a uzneseniami okresného súdu

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami

iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnutý postup okresného súdu a ním vydané uznesenia o zastavení exekúcií, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto uzneseniam bolo možné podať odvolania ako riadny opravný prostriedok, čo sťažovateľka aj využila. Označené uznesenia okresného súdu, ako aj sťažovateľkou namietaný postup, ktorý vydaniu rozhodnutí predchádzal, bol teda predmetom súdneho prieskumu krajským súdom. S prihliadnutím na to bolo preto potrebné túto časť sťažností odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.2 K namietanému porušeniu označených práv postupom a uzneseniami krajského súdu

Ústavný súd konštatuje, že už vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473/2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 303/2011 z 24. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 397/2011 z 27. septembra 2011, sp. zn. I. ÚS 227/2012 zo 16. mája 2012, sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 409/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 7/2013 z 15. januára 2013, sp. zn. II. ÚS 377/2013 z 26. júna 2013, sp. zn. III. ÚS 453/2013 z 26. septembra 2013, sp. zn. III. ÚS 462/2014 z 24. júla 2014 a iných) podrobne analyzoval dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažností sťažovateľky, ktorými napádala rozhodnutia všeobecných súdov o vyhlásení exekúcií za neprípustné a o ich zastavení, pretože rozhodcovské rozsudky alebo notárske zápisnice, na podklade ktorých boli exekúcie vedené (resp. navrhnuté), neboli z rôznych dôvodov spôsobilými exekučnými titulmi na vedenie exekúcií.

S týmito dôvodmi odmietnutia sťažností sťažovateľky sa ústavný súd naďalej plne stotožňuje, a preto ani napadnutý postup a uznesenia krajského súdu nepovažuje za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, resp. za také, ktoré by boli spôsobilé reálne zasiahnuť do sťažovateľkou označených práv, porušenie ktorých v predložených sťažnostiach namietala.

Vzhľadom na to, že sťažovateľke sú známe aj iné dôvody odmietnutia jej sťažností vyplývajúce z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ústavný súd prihliadajúc na zásadu procesnej hospodárnosti konania predložené sťažnosti v tejto časti odmietol z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti bez bližšieho odôvodnenia podľa poslednej vety § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2016